

Валюта рыногу (2016-жылдын апрель айы)

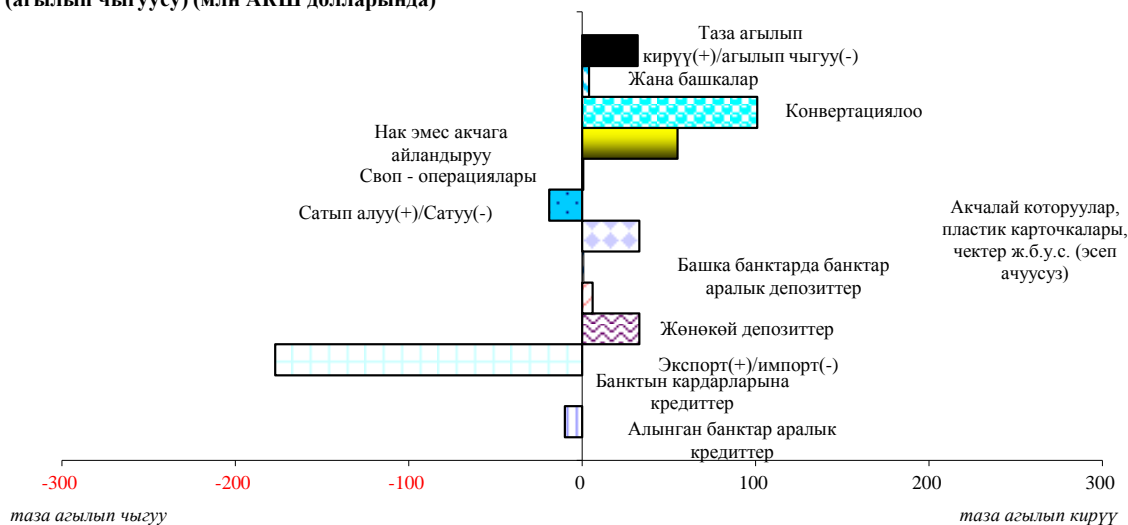
Апрель айында өтүп жаткан жылдын өткөн айындагысына салыштырмалуу америка валютасынын алмашуу курсунун бир АКШ доллар үчүн 70,0158 сомдон 68,4200 сомго чейин төмөндөшү байкалган. Акча каражаттарды нак акчага айландыруунун жана банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган долларлардын эсебинен, өлкөгө акча которуу системасы боюнча келип түшкөн валюталардын көлөмүнүн өсүшүнөн улам сом бекемделген.

Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 32,4 млрд сомго чейин (-1,1 пайызга) төмөндөгөн. Буга коммерциялык банктардын нак операциялар сегментинде 5,6 пайызга, 15,3 млрд сомго чейин жана алмашуу бюролорунун нак операциялар сегментинде 12,1 млрд сомго (+19,4 пайызга) чейин иш жигердүүлүгүнүн жогорулашы менен катар эле, коммерциялык банктардын нак эмес операцияларынын көлөмүнүн 5,0 млрд сомго (-38,7 пайызга) чейин олуттуу төмөндөшү себеп болгон.

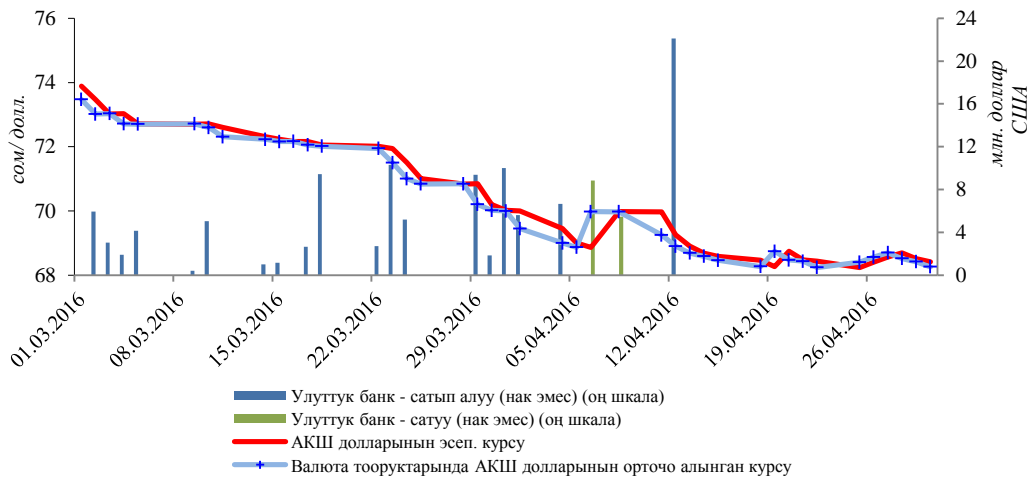
Өткөн айдагыдай эле валюталардын негизги түрлөрү боюнча операциялар көлөмүнүн ар багыттагы кыймылы байкалган. Мында, ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: америка долларында операциялардын салыштырма салмагы ай ичинде 3,8 п.п, 61,3 пайызга чейин жана евродо операциялардын үлүшү 2,6 п.п, 2,2 пайызга чейин төмөндөгөн болсо, ал эми орус рублинде операциялар 6,4 п.п., 34,5 пайызга чейин, казак теңгесинде – 0,1 п.п., 2,0 пайызга чейин көбөйгөн.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 32,6 пайызга, 68,3 млн АКШ долларына чейин төмөндөгөн. Буга Улуттук банк тарабынан чет өлкө валютасын сатып алуу боюнча валюталык интервенциялар көлөмүнүн 34,4 млн АКШ долларын түзүү менен 53,7 пайызга төмөндөшү жана коммерциялык банктар ортосунда операциялар көлөмүнүн 27,8 пайызга, 19,7 млн АКШ долларына чейин төмөндөшү себеп болгон эле. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк 14,3 млн АКШ доллар суммасына чет өлкө валютасын сатуу боюнча валюталык интервенцияларды да жүргүзгөн. Бул мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын ишке ашырган эмес.

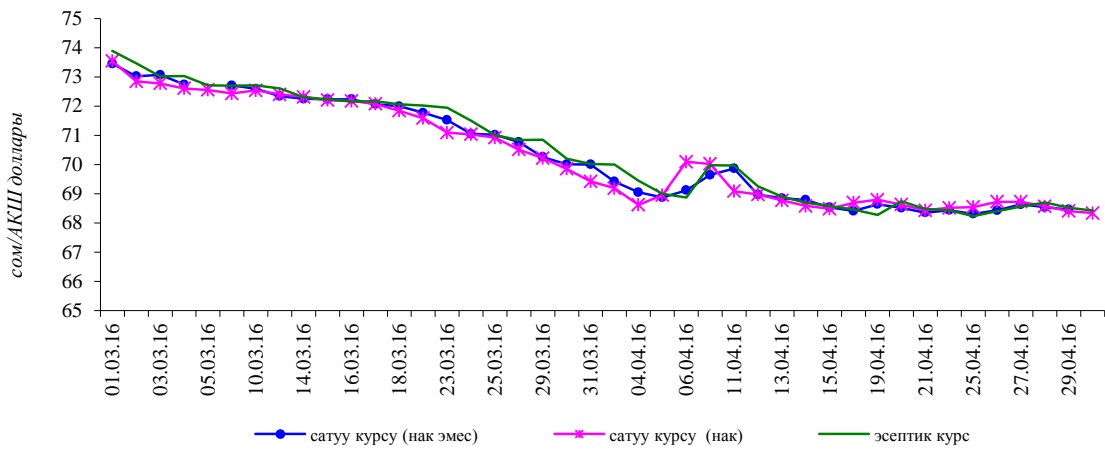
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн АКШ долларында)



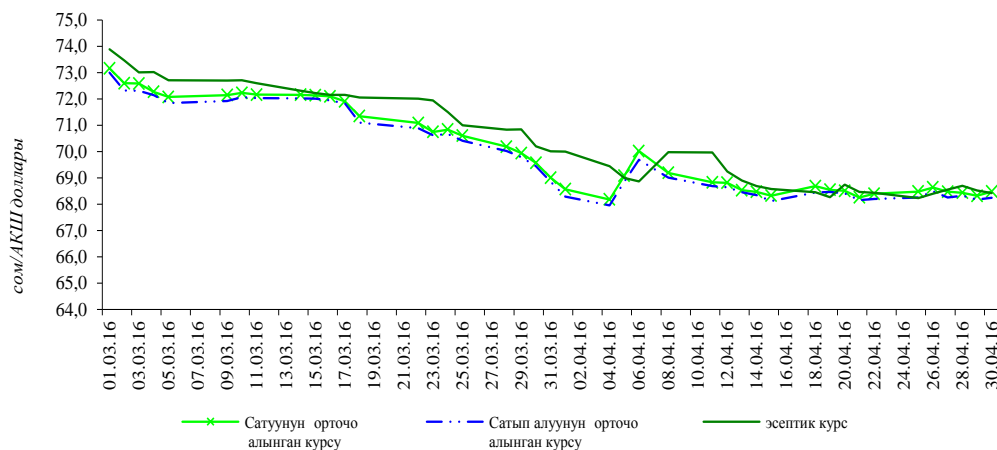
2- график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ доллар курсунун динамикасы



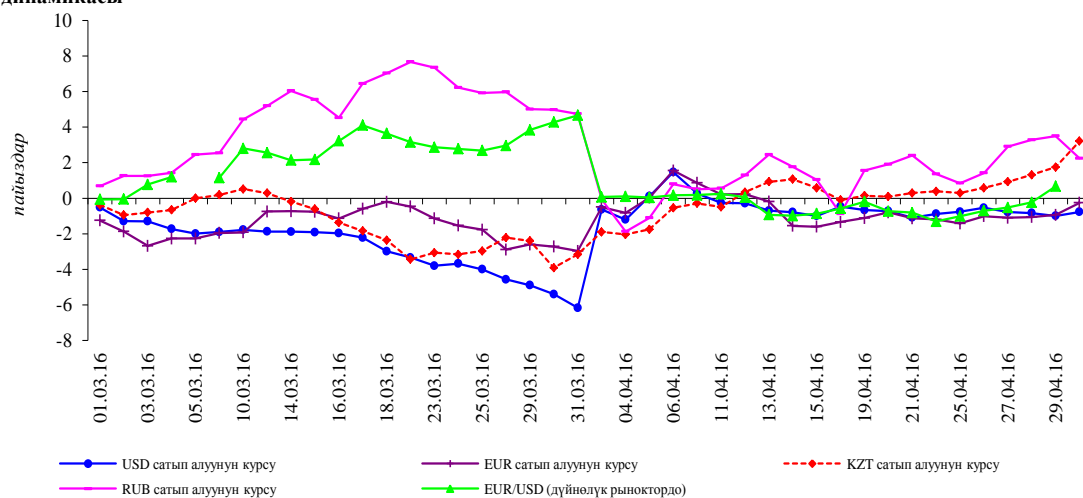
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак АКШ долларынын сатуу курстарынын динамикасы



4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ доллар курсунун динамикасы



5-график. Алмашуу бюролорунда негизги валюталар курсунун, алмашуу бюролорунда жана дүйнөлүк рынокторунда АКШ доллар курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы



1-таблица. Операциялар түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу (сом эквивалентинде)

миң сом

Мезгил	Операциялардын жалпы көлөмү	ком. банктардын нак эмес операциялары		ком. банктардын нак операциялары		алмашуу бюролорунун нак операциялары			
		Операция көлөмү	салыш.салмак (%)	Операция көлөмү	салыш.салмак (%)	Операция көлөмү	салыш.салмак (%)		
2015	04	39 693,9	7 998,4	20,2	20 092,9	50,6	11 602,6	29,2	
	05	36 923,8	7 334,7	19,9	18 561,5	50,3	11 027,7	29,9	
	06	39 196,4	5 348,2	13,6	21 241,9	54,2	12 606,2	32,2	
	07	41 634,9	5 519,9	13,3	21 948,0	52,7	14 167,0	34,0	
	08	39 887,6	3 895,1	9,8	20 448,9	51,3	15 543,6	39,0	
	09	40 207,2	8 320,9	20,7	20 069,4	49,9	11 816,9	29,4	
	10	36 510,4	5 802,9	15,9	18 347,3	50,3	12 360,1	33,9	
	11	40 143,6	10 092,7	25,1	18 153,4	45,2	11 897,5	29,6	
	12	39 459,8	11 371,5	28,8	17 816,2	45,2	10 272,0	26,0	
	2016	01	28 883,0	9 561,2	33,1	12 989,0	45,0	6 332,7	21,9
		02	26 720,6	4 964,7	18,6	12 616,1	47,2	9 139,8	34,2
		03	32 735,6	8 112,3	24,8	14 513,1	44,3	10 110,3	30,9
04		32 370,0	4 969,6	15,4	15 331,1	47,4	12 069,3	37,3	

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сом эквивалентинде)

млн сом

Мезгил	Операциялардын жалпы көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар			
		көлөм	салыш. салмак	көлөм	салыш. салмак	көлөм	салыш. салмак	көлөм	салыш. салмак	көлөм	салыш. салмак		
												көлөм	салыш. салмак
2015	04	39 693,9	24 057,8	60,6	3 274,5	8,3	9 217,3	23,2	3 131,5	7,9	12,8	0,0	
	05	36 923,8	23 192,5	62,8	804,1	2,2	10 582,7	28,7	2 338,8	6,3	5,8	0,0	
	06	39 196,4	23 554,4	60,1	796,4	2,0	11 914,5	30,4	2 919,6	7,5	11,6	0,0	
	07	41 634,9	25 794,8	62,0	918,3	2,2	10 912,2	26,2	4 001,0	9,6	8,7	0,0	
	08	39 887,6	24 745,9	62,0	1 189,4	3,0	9 606,4	24,1	4 334,7	10,9	11,1	0,0	
	09	40 207,2	27 132,2	67,5	881,3	2,2	10 603,2	26,4	1 579,8	3,9	10,8	0,0	
	10	36 510,4	23 227,8	63,6	935,4	2,6	10 251,8	28,1	2 087,3	5,7	8,1	0,0	
	11	40 143,6	26 486,8	66,0	1 800,3	4,5	10 904,1	27,2	943,7	2,4	8,8	0,0	
	12	39 459,8	27 773,3	70,4	1 671,4	4,2	9 152,8	23,2	853,2	2,2	9,0	0,0	
	2016	01	28 883,0	21 810,2	75,5	1 118,8	3,9	5 575,1	19,3	372,2	1,3	6,7	0,0
		02	26 720,6	17 106,1	64,0	1 760,9	6,6	7 329,6	27,4	504,9	1,9	19,1	0,1
		03	32 735,6	21 311,8	65,1	1 562,5	4,8	9 218,0	28,2	636,7	1,9	6,7	0,0
04		32 370,0	19 847,0	61,3	694,8	2,2	11 181,0	34,5	637,0	2,0	10,2	0,0	

3-таблица. Сомго карата чет өлкө валютасынын эсептик курсу боюнча маалымат

Мезгил	Айдын акырына карата эсептик курс				Ай ичинде эсептик курстун өзгөрүшү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	
2015	01	59,8100	67,8395	0,8677	0,3243	1,6%	-5,4%	-17,1%	0,4%
	02	61,2914	68,7414	1,0003	0,3312	2,5%	1,3%	15,3%	2,1%
	03	63,8736	69,3731	1,0925	0,3441	4,2%	0,9%	9,2%	3,9%
	04	60,0705	66,1196	1,1618	0,3233	-6,0%	-4,7%	6,3%	-6,0%
	05	58,1472	63,7119	1,0977	0,3127	-3,2%	-3,6%	-5,5%	-3,3%
	06	62,0788	69,0223	1,1181	0,3334	6,8%	8,3%	1,9%	6,6%
	07	61,0213	66,9343	1,0344	0,3255	-1,7%	-3,0%	-7,5%	-2,4%
	08	65,0953	73,4991	0,9792	0,2739	6,7%	9,8%	-5,3%	-15,9%
	09	68,8359	77,2924	1,0392	0,2546	5,7%	5,2%	6,1%	-7,0%
	10	69,6980	76,7131	1,0827	0,2497	1,3%	-0,7%	4,2%	-1,9%
	11	75,9000	80,5792	1,1458	0,2471	8,9%	5,0%	5,8%	-1,0%
	12	75,8993	83,0073	1,0414	0,2236	0,0%	3,0%	-9,1%	-9,5%
2016	01	75,8826	82,6665	1,0094	0,2078	0,0%	-0,4%	-3,1%	-7,1%
	02	74,2525	81,8337	0,9888	0,2123	-2,1%	-1,0%	-2,0%	2,2%
	03	70,0158	79,2439	1,0356	0,2037	-5,7%	-3,2%	4,7%	-4,1%
	04	68,4200	77,8483	1,0635	0,2086	-2,3%	-1,8%	2,7%	2,4%

4-таблица. Алмашуу бюрөлорунда сомго карата чет өлкө валютасынын курстары боюнча маалымат

Мезгил	Ай ичинде орточо маржа				Валютаны сатуу курсунун орточо күндүк четтөөсү				Ай ичинде валютаны сатуу курсунун өзгөрүшү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	
2015	01	0,2%	0,8%	1,2%	0,2%	0,1%	0,4%	0,6%	0,2%	-2,0%	-4,0%	-12,8%	1,8%
	02	0,2%	0,5%	0,5%	0,3%	0,1%	0,2%	0,9%	0,1%	1,5%	0,6%	13,2%	1,4%
	03	0,2%	0,6%	0,7%	0,4%	0,2%	0,4%	0,7%	0,2%	4,4%	0,5%	10,9%	4,2%
	04	0,2%	0,8%	0,5%	0,4%	0,1%	0,4%	1,3%	0,3%	-7,4%	-5,3%	3,7%	-7,6%
	05	0,2%	0,6%	0,6%	0,3%	0,1%	0,4%	0,7%	0,2%	-1,7%	-2,7%	-2,7%	-1,4%
	06	0,2%	0,6%	0,4%	0,4%	0,2%	0,3%	0,8%	0,2%	6,6%	8,0%	-0,5%	6,2%
	07	0,2%	0,6%	0,4%	0,5%	0,1%	0,3%	0,6%	0,2%	-1,2%	-2,8%	-8,5%	-2,0%
	08	0,3%	0,7%	0,4%	1,0%	0,6%	0,3%	0,5%	0,7%	4,7%	7,2%	-5,5%	-17,5%
	09	0,3%	0,8%	0,4%	1,4%	0,4%	0,5%	0,6%	1,0%	6,9%	7,0%	8,1%	-5,7%
	10	0,2%	0,6%	0,4%	0,7%	0,1%	0,2%	0,8%	0,3%	1,5%	-0,4%	12,5%	-7,7%
	11	0,3%	0,5%	0,3%	1,2%	0,3%	0,3%	0,5%	0,8%	8,4%	4,6%	4,3%	-0,7%
	12	0,3%	0,5%	0,5%	1,4%	0,0%	0,1%	0,3%	0,8%	0,5%	3,2%	-8,5%	-9,1%
2016	01	0,3%	0,6%	0,6%	1,9%	0,0%	0,1%	0,8%	0,7%	-0,3%	-0,3%	-3,7%	-7,2%
	02	0,3%	0,6%	0,6%	1,3%	0,3%	0,4%	0,6%	0,4%	-3,0%	-2,2%	-2,6%	2,1%
	03	0,2%	0,6%	0,5%	1,1%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	-6,2%	-3,0%	4,7%	-3,2%
	04	0,3%	0,6%	0,6%	1,0%	0,3%	0,3%	0,6%	0,3%	-0,8%	-0,3%	2,2%	3,2%